

ਆਖਰੀ ਬਵਾ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ: ਪਲੇਠਿਆਂ ਦੀ ਮੌਤ

ਕੂਚ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਦਾ 11 ਅਧਿਆਇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਦੇ ਅੰਤ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਦਸਵੀਂ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਬਵਾ ਦੀ ਨਬੂਵਤ, ਪਲੇਠਿਆਂ ਦੀ ਮੌਤ, ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੂਸਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰ ਕਿ ਮੈਂ ਮਿਸਰ ਉੱਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਵਾ ਲਿਆਉਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਫ਼ਿਰਊਨ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਣ ਦੇਵੇਗਾ (11:1)। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਗਹਿਣੇ ਮੰਗਣ (11:2)। ਲੇਖਕ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮਿਸਰੀ ਲੋਕ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦਾ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮੂਸਾ ਦਾ ਬਹੁਤ ਆਦਰ ਮਾਣ ਕਰਦੇ ਸਨ (11:3)।

4 ਤੋਂ 7 ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ, ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਾਪਸ ਫ਼ਿਰਊਨ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਬਦਲ ਗਿਆ। ਮੂਸਾ ਨੇ ਫ਼ਿਰਊਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਪਲੇਠਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਲੇਠਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਸ ਛੱਡਣ ਦੀ ਮਿੰਨਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਆਖਰੀ ਬਵਾ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੂਸਾ “ਕਰੋਧ ਦੀ ਅੱਗ ਵਿੱਚ” ਫ਼ਿਰਊਨ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਨਿੱਕਲ ਗਿਆ (11:8)।

ਇਹ ਅਧਿਆਇ ਬਵਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਦੇ ਕਥਨਾਂ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ: ਪਹਿਲਾ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਵਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਫ਼ਿਰਊਨ ਤੁਹਾਡੀ ਨਾ ਸੁਣੇਗਾ (11:9)। ਦੂਜਾ, ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਫ਼ਿਰਊਨ ਆਪਣੇ ਕਠੋਰ ਮਨ ਦੇ ਕਾਰਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਮੁੱਕਰਦਾ ਰਿਹਾ (11:10)।

ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ (11:1-3)

‘ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਮੈਂ ਫ਼ਿਰਊਨ ਅਤੇ ਮਿਸਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਵਾ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹਾਂ। ਉਸ ਦੇ ਪਿੱਛੋਂ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਏਥੋਂ ਜਾਣ ਦੇਵੇਗਾ ਅਰ ਜਦ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਣ ਦੇਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਏਥੋਂ ਧੱਕੇ ਮਾਰ ਮਾਰ ਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੱਢ ਦੇਵੇਗਾ।¹ ਪਰਜਾ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਏਹ ਗੱਲਾਂ ਪਾ ਦੇਹ ਕਿ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਗਵਾਂਢੀ ਤੋਂ ਅਰ ਹਰ ਤੀਵੀਂ ਆਪਣੀ ਗਵਾਂਢਣ ਤੋਂ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਅਰ ਸੋਨੇ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਮੰਗ ਲਵੇ।² ਅਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਪਰਜਾ ਨੂੰ ਮਿਸਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਆਦਰ ਮਾਣ ਦਿੱਤਾ ਨਾਲੇ ਮੂਸਾ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਫ਼ਿਰਊਨ ਦੇ ਟਹਿਲੂਆਂ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਅਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਅੱਤ ਮਹਾਨ ਮਨੁੱਖ ਸੀ।

ਪਿਛਲੇ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿਚ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਚ ਫ਼ਿਰਊਨ ਅਤੇ ਮੂਸਾ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਫੇਰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦਾ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਵੇਖਣਗੇ (10:28, 29), ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਟਿੱਪਣੀਕਾਰਾਂ ਨੇ 11:1-3 ਦੀ ਇੱਕੋ ਵਾਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ।¹ 10:24-29 ਅਤੇ 11:4-8 ਵਿਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਫ਼ਿਰਊਨ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੂਸਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਬਵਾ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਆਇਤ 1 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪੰਗਤੀ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, “ਹੁਣ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ।” (NIV)² ਅੰਬਰਟੋ ਕਾਸਟੋ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਫ਼ਿਰਊਨ ਨਾਲ ਇਸ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ, ਮੂਸਾ ਨੇ 11:1-3 ਵਿਚ ਦਰਜ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।³

ਲੇਖਕ ਨੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਵਿਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹਾ ਵਾਕ ਕਿਉਂ ਲਿਖਣਾ ਚੁਣਿਆ? ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਣ ਦੇਣਾ 11:4-8 ਵਿਚ ਮੂਸਾ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। 11:1-3 ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਪਾਠਕ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਉਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਿੱਥੋਂ ਮਿਲੀ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਫ਼ਿਰਊਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਈ ਸੀ, ਮੂਸਾ ਮਿਸਰੀਆਂ ਤੋਂ ਆਖਰੀ ਬਵਾ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਇੰਨਾ ਦਿਲੇਰ ਕਿਉਂ ਸੀ, ਜਾਂ ਫ਼ਿਰਊਨ ਨੇ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜੇਕਰ ਮੂਸਾ ਉਸ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਆਕਰਮਕ ਲੱਗਾ ਸੀ। (ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਮੂਰਖਪੁਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ “ਮੂਸਾ ... ਅੱਤ ਮਹਾਨ ਮਨੁੱਖ ਸੀ।”)

ਇਸ ਲਈ, 1 ਤੋਂ 3 ਆਇਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਅੱਗੇ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਇਕ ਹੋਰ ਬਵਾ ਭੇਜਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਫ਼ਿਰਊਨ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ, ਮਿਸਰੀ ਲੋਕ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਦੇ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਗਹਿਣੇ ਭੇਟ ਕਰਨਗੇ।

ਆਇਤ 1. ਪਿਛਲੇ ਪਰਕਾਸ਼ ਵਿਚ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਹੋਰ ਬਵਾ ਆਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਣ ਫ਼ਿਰਊਨ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਣ ਦੇਵੇਗਾ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਪਰਜਾ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਇ, ਮਿਸਰੀ ਧੱਕੇ ਮਾਰ ਮਾਰ ਕੇ [ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ] ਕੱਢਣਗੇ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਮਿਸਰੀ ਲੋਕ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਤੋਂ ਇਸ ਕਦਰ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇਗੇ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਗੇ (ਵੇਖੋ 6:1; 12:31-36)।

ਆਇਤ 2. ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਫਿਰ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਆਂਢੀ[ਆਂ] ਕੋਲੋਂ ਤੋਹਫ਼ੇ - ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਅਰ ਸੋਨੇ ਦੀ ਗਹਿਣੇ ਮੰਗਣ ਦੇ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਬਿਲਕੁਲ ਇਹੋ ਨਬੂਵਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ (3:22)। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕੂਚ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ; ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਮੰਗੇ ਅਤੇ ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੇ ਦਿੱਤੇ (12:35, 36)। ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ ਸੋਨੇ ਦੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਲੀੜੇ ਵੀ ਮੰਗੇ (3:22; 12:35)।

ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਿਸਰੀ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਹਫ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਕਈ ਨੈਤਿਕ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।⁴ ਕੀ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਮਿਸਰੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਗਹਿਣੇ “ਉਧਾਰ” ਲੈਣਾ ਨੈਤਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸਹੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਮੋੜ ਸਕਦੇ? ਜਦ ਕਿ ਇਬਰਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *לָאָץ* (*ਸਾਲ*) ਦਾ ਅਰਥ “ਉਧਾਰ” (22:14 [13]) ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਬਿਹਤਰ ਅਨੁਵਾਦ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ “ਮੰਗਣ” ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (NASB; NKJV; NRSV; NIV)। ਫੇਰ, ਕੁਝ ਲੋਕ

ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਤੋਹਫ਼ੇ ਮੰਗਣਾ ਨੈਤਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸਹੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਗੱਲ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੂਚ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ “ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟ ਲਿਆ” (12:36; ਵੇਖੋ 3:22)। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਹਫ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਭੁਗਤਾਨ ਵਜੋਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੰਨੇ ਸਾਲ ਤੱਕ ਗੁਲਾਮੀ ਕਰਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਿਲਿਆ।

ਆਇਤ 3. ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨੂੰ ਇੰਨੀ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਭ ਕਿਉਂ ਦੇ ਦਿੱਤਾ? ਇਸ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ।⁵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਵਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਵੇਖਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸਕਲਾਂ ਦੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੋਂ ਅਜ਼ਾਦੀ ਪਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਹਿਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਸੀ।

ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤਾ? **ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ (ਆਪਣੀ) ਪਰਜਾ ਨੂੰ ਆਦਰ ਮਾਣ ਦਿੱਤਾ।** ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਮਿਸਰੀਆਂ ਦਾ ਆਦਰ ਮਾਣ ਕਮਾਇਆ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ - ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਤੱਥ ਜੋ 12:36 ਵਿਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੱਚਮੁੱਚ, ਇਹ ਯਹੋਵਾਹ ਸੀ ਜਿਹੜਾ “ਚਾਂਦੀ ਅਰ ਸੋਨੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਲਿਆਇਆ” (ਜ਼ਬੂਰ 105:37)।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, **ਮਿਸਰ ਵਿਚ ਮੂਸਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਅੱਤ ਮਹਾਨ ਮਨੁੱਖ ਸੀ।** ਕਿਉਂ? ਸ਼ਾਇਦ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਯਾਦ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪਾਲਣ ਪੋਸਣ ਸ਼ਾਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ, ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਅੱਤ ਮਹਾਨ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਕ ਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ਰੀਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਗੋਡੇ ਟਿਕਾਏ ਸਨ।

ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੂੰ ਮੂਸਾ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ (11:4-8)

“ਮੂਸਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਯਹੋਵਾਹ ਐਉਂ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਅੱਧੀਰੁ ਰਾਤ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘਣ ਵਾਲਾ ਹਾਂ ⁵ਅਰ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਹਰ ਇੱਕ ਪਲੇਠਾ ਫ਼ਿਰਉਨ ਦੇ ਪਲੇਠੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਹੈ ਉਸ ਗੋਲੀ ਦੇ ਪਲੇਠੇ ਤੀਕ ਜਿਹੜੀ ਚੱਕੀ ਪਿੱਛੋਂ ਹੈ ਨਾਲੇ ਹਰ ਇੱਕ ਡੰਗਰ ਦਾ ਪਲੇਠਾ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ। ⁶ਅਰ ਸਾਰੇ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜੇਹਾ ਵੱਡਾ ਸਿਆਪਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਨਾ ਪਿੱਛੋਂ ਹੋਇਆ ਅਰ ਨਾ ਅੱਗੇ ਨੂੰ ਫੇਰ ਹੋਵੇਗਾ। ⁷ਪਰ ਕਿਸੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਨੁੱਖ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਡੰਗਰ ਤੀਕ ਇੱਕ ਕੁੱਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭੱਕੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣੋ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਮਿਸਰੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਭਿੰਨ ਭੇਦ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ⁸ਅਰ ਏਹ ਤੇਰੇ ਸਭ ਟਹਿਲੂਏ ਮੇਰੀ ਵੱਲ ਉਤਰਨਗੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਮੱਥੇ ਰਗੜਨਗੇ ਏਹ ਆਖ ਕੇ ਕਿ ਤੂੰ ਜਾਹ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਤੇਰੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿੱਛੋਂ ਮੈਂ ਨਿੱਕਲ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਫੇਰ ਉਹ ਫ਼ਿਰਉਨ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਕਰੋਧ ਦੀ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਨਿੱਕਲ ਗਿਆ।

ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲਾ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਪੈਰੂਾ ਸ਼ਾਇਦ 10:24-29 ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਮੂਸਾ ਨੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਫ਼ਿਰਉਨ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਆਖਰੀ ਬਵਾ ਬਾਰੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਪਰ, ਇਹ ਚਿਤਾਵਨੀ ਪਹਿਲੀਆਂ ਚਿਤਾਵਨੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮੂਸਾ ਨੇ “ਜੇਕਰ”

ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋੜਿਆ; ਦਰਅਸਲ, ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ, “ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਇਹ ਬਣਾ ਆਵੇਗੀ।” ਬਲਕਿ, ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਤਬਾਹੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਨਤੀਜੇ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ: ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਣਾ ਸੀ!

ਆਇਤ 4. ਅਧਿਆਇ 10 ਮੂਸਾ ਦੇ ਇਹ ਕਹਿਣ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੋਇਆ, “ਤੂੰ ਠੀਕ ਬੋਲਿਆ ਹੈਂ, ਮੈਂ ਫੇਰ ਕਦੀ ਤੇਰਾ ਮੂੰਹ ਨਾ ਵੇਖਾਂਗਾ!” (10:29)। ਫਿਰਉਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣਿਓਂ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੂਸਾ ਨੇ ਆਖ਼ਰੀ ਬਣਾ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨਬੀ ਦੇ ਇਸ ਐਲਾਨ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਕਿ **ਯਹੋਵਾਹ ਐਉਂ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ**। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਯਹੋਵਾਹ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਬਣਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਤਾਂਤ ਵਿਚ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ, ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਮੂਸਾ ਅੱਗੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਪਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਮੂਸਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਫਿਰਉਨ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਵਰਣਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੂਸਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਨੂੰ ਰਾਜਾ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ, ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਉਸ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਅਸਲੀ ਪਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਨੇ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਪਾਠਕ ਜਦੋਂ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ “ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭਰ ਲਵੇਗਾ।”

ਇਸ ਸਮੇਂ, ਮੂਸਾ ਨੇ ਬਣਾ ਬਾਰੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਝਲਕ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਕਦੋਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੌਣ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ: **ਮੈਂ [ਯਹੋਵਾਹ] ਅੱਧੀਰੁ ਰਾਤ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘਣ ਵਾਲਾ ਹਾਂ**। ਜੇ. ਫਿਲਿਪ ਹਯਾਤ ਇਸ ਵਰਣਨ ਨੂੰ “ਸਪੱਸ਼ਟ ਐਖੀ ਭਾਸ਼ਾ” ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ, ਅਰਥਾਤ, ਰੂਪਕ ਜਿਹੜਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਉਤਪਤ 3:8; 11:5; 18:22; ਕੁਚ 7:17; 8:19)।⁶

ਆਇਤ 5. ਅੱਗੇ ਮੂਸਾ ਨੇ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਬਣਾ ਨਾਲ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ: **ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਹਰ ਇੱਕ ਪਲੇਠਾ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ**। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ “ਪਲੇਠੇ” ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਮਰ ਜਾਣਾ ਸੀ ਇਸ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਨੂੰ ਦੁਗਣਾ ਭਿਆਣਕ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਪਲੇਠੇ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਜੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਅਨਮੋਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਪਲੇਠੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਫਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (ਜ਼ਬੂਰ 78:51; 105:36)। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮਿਲਖ ਦਾ “ਦੁਗਣਾ ਹਿੱਸਾ” ਮਿਲਦਾ ਸੀ (ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 21:17) ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਵੇਗਾ। ਫਿਰ ਵੀ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲਈ ਮਿਸਰ ਦੇ ਪਲੇਠਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਬਿਲਕੁਲ ਉਚਿਤ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਿਸਰ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਸੀ (1:22) ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਪਲੇਠੇ, ਇਸਰਾਏਲ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ (4:23)। ਪਲੇਠੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਮਿਸਰੀਆਂ ਤੇ ਪਲੇਠੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਪਲੇਠੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੀ।⁷

ਮੂਸਾ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕੌਣ-ਕੌਣ ਇਸ ਬਣਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇਗਾ: ਇਹ ਬਣਾ ਮਿਸਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਲੇਠਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵੇਗੀ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਧਨ ਦੌਲਤ, ਸਮਾਜਕ ਰੁਤਬੇ, ਜਾਂ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਭੇਦਭਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਬਣਾ ਛੋਟਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡਿਆਂ ਮਿਸਰੀਆਂ ਤੱਕ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗੀ, ਸਗੋਂ **ਫਿਰਉਨ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ**। ਹਾਲਾਂਕਿ ਫਿਰਉਨ ਦਾ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਦਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਇਕ ਦੇਵਤੇ ਦਾ ਆਦਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਲੇਠੇ ਪੁੱਤਰ - ਮਿਸਰ ਦੇ ਸ਼ਹਿਜਾਦੇ -

ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਿਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਬਵਾ ਉਸ ਗੱਲੀ ਦੇ ਪਲੇਠੇ ਤੀਕ ਜਿਹੜੀ ਚੱਕੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਹੈ ਪਹੁੰਚੇਗੀ। ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਬੰਦ ਵਿਚ, ਛੋਟੇ ਦਾ ਉਸ ਬੰਧੂਏ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ “ਜਿਹੜਾ ਭੇਰੇ ਵਿੱਚ ਸੀ” (12:29)। ਕਣਕ ਪੀਹਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਘਟੀਆ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਸੀ ਜੋ ਇਕ ਗੁਲਾਮ ਅਤੇ ਇਕ ਬੰਧੂਏ ਦੇ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸੀ (ਨਿਆਈਆਂ 16:21; ਯਸਾਯਾਹ 47:2)। ਕਾਰਲ ਜੀ. ਰਸਮੁਸੇਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ “ਚੱਕੀਆਂ” ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੇ ਪੱਥਰ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਮਰਮਰ, “ਇਕ ਖੁਰਦਰੀ ਜਵਾਲਾਮੁਖੀ ਚਟਾਨ” ਨੂੰ ਤਰਾਸ਼ ਕੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਚੱਕੀ ਪੀਸਣ ਵਾਲਾ ਇਕ ਨੀਵੇਂ ਸਥਿਰ ਪੱਥਰ ਪਿੱਛੇ ਗੋਡੇ ਟੇਕ ਕੇ ਬੈਠ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਆਕਾਰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਚਤੁਰਭੁਜ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ 15 ਡਿਗਰੀ ਢਲਾਨ ਹੇਠਾਂ ਨੂੰ ਝੁਕਿਆ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਪੱਥਰ ਉੱਤੇ ਕਣਕ ਦੇ ਦਾਣੇ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਉਪਰਲੇ ਛੋਟੇ ਪੱਥਰ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਰੱਖੇ ਪੱਥਰ ਨਾਲ ਪੂਰੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਰਗੜਦਾ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਕਣਕ ਦੇ ਦਾਣੇ ਪੀਸ ਕੇ ਆਟਾ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਆਟਾ ਹੇਠਾਂ ਢੇਰ ਤੇ ਡਿੱਗਦਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।⁸

ਵਿਨਾਸਕਾਰੀ ਬਵਾ ਨਾਲ ਸਗੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਡੰਗਰ ਦਾ ਪਲੇਠਾ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਸ਼ਬਦ *מַהְרָה (ਬੀਹੀਮਾਹ)* ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ “ਡੰਗਰ” ਹੈ ਉਹ ਬਲਦਾਂ ਅਤੇ ਗਊਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੈ। ਕੂਚ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਇਸ ਇਬਰਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ “ਡੰਗਰ” ਹੈ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਬਵਾ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਦੋ ਵਾਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (11:7; 12:12)।

ਆਇਤ 6. ਫਿਰ ਮੂਸਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕਿਵੇਂ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ: **ਸਾਰੇ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜੇਹਾ ਵੱਡਾ ਸਿਆਪਾ ਹੋਵੇਗਾ।** ਇਹ ਡਰ, ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਤਰਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਿਆਪਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਸਰ ਵਿਚ ਕਦੇ ਨਾ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ (ਵੇਖੋ 9:18, 24; 10:6, 14)।

ਆਇਤ 7. ਇਹ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਕੌਣ ਇਸ ਬਵਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਮੂਸਾ ਨੇ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੌਣ ਇਸ ਤੋਂ ਬਚੇਗਾ। **ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਤੇ ਇਸ ਬਵਾ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਕਿ ਮਿਸਰੀ ਇਹ ਵੇਖ ਸਕਣ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਮਿਸਰੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਭਿੰਨ ਭੇਦ ਰੱਖਦਾ ਹੈ** (ਵੇਖੋ 8:22, 23; 9:4)।

ਜਦੋਂ ਮੂਸਾ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ **ਮਨੁੱਖ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਡੰਗਰ ਤੀਕ ਇੱਕ ਕੁੱਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭੱਕੇਗਾ**, ਉਹ ਇਹ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਸਨ।⁹ ਭੱਕਣ (ਜਾਂ ਘੂਰਣ) ਵਾਲਾ ਕੁੱਤਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਖਤਰਨਾਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਪਰ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦਾ ਵੀ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਜੈਨ ਆਈ. ਡਰਹਮ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, “ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਕੋਈ ਹਾਨੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਕ ਕੁੱਤੇ ਦਾ ਖਾਲੀ ਘੂਰਣਾ ਵੀ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਭੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਜਦ ਕਿ ਮਿਸਰੀਆਂ ਵਿਚ ਵਿਰਲਾਪ ਦੀਆਂ ਚੀਕਾਂ ਸੁਣਾਈ ਦੇਣਗੀਆਂ”¹⁰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਡਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਲੇਠਿਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਣ ਮਿਸਰੀਆਂ ਵਿਚ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਡਰ ਦੀ ਲਹਿਰ ਸੀ।

ਇਬਰਾਨੀ ਵਿਚ, “ਇੱਕ ਕੁੱਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭੱਕੇਗਾ” ਵਾਕ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹੈ “ਇਕ ਕੁੱਤਾ ਆਪਣੀ ਜੀਭ ਵੀ ਤਿੱਖੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ” (*אֵלֶּיךָ לֹא יִשְׁכַּח לְשׁוֹנוֹ, לֹא יֵאָכְלֶנּוּ כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ מִצְרַיִם*)। “ਆਪਣੀ ਜੀਭ ਤਿੱਖੀ ਕਰੇਗਾ” ਮੁਹਾਵਰੇ ਦਾ ਇਕਦਮ ਸਹੀ ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਅਰਥ ਅਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ,

ਪਰ ਇਹ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ (ਯਹੋਸ਼ੂਆ 10:21)। ਦੋਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ, “ਜੀਭ ਤਿੱਖੀ ਨਾ ਕਰਨਾ” ਚੁੱਪ ਰਹਿਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ, KJV ਬਾਈਬਲ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁੱਤਾ “ਆਪਣੀ ਜੀਭ ਨਹੀਂ ਹਿਲਾਵੇਗਾ,” ਜਦ ਕਿ NRSV ਬਾਈਬਲ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ “ਘੂਰੇਗਾ।” ਵਿਲਬਰ ਫੀਲਡਸ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਆਇਤ 7 ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “[ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ] ਰੱਖਿਆ ਇੰਨੀ ਜਬਰਦਸਤ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲੀ ਭੀੜ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਤੇ ਇਕ ਕੁੱਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭੱਕੇਗਾ।”¹¹

ਆਇਤ 8. ਅੰਤ ਵਿਚ, ਮੂਸਾ ਨੇ ਫ਼ਿਰਊਨ ਨੂੰ ਇਸ ਬਵਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਦੱਸਿਆ: **ਏਹ ਤੇਰੇ ਸਭ ਟਹਿਲੂਏ ਮੇਰੀ ਵੱਲ ਉਤਰਨਗੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਮੱਥਾ ਰਗੜਨਗੇ।** ਫ਼ਿਰਊਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਦਿਨ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਮਾਂ ਫ਼ਿਰਊਨ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮੱਥਾ ਰਗੜਨ ਵਿਚ ਬਿਤਾਉਂਦੇ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਬਵਾ ਆਵੇਗੀ, ਤਾਂ ਮੂਸਾ ਵੱਲ ਜਾ ਉਸ ਦੇ ਅੱਗੇ ਆਪਣਾ ਮੱਥਾ ਰਗੜਨਗੇ। ਬਵਾਂ ਦਾ ਵਿਰਤਾਂਤ ਯਹੋਵਾਹ ਅਤੇ ਮਿਸਰੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਖਾਸਕਰ ਫ਼ਿਰਊਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਬੰਦ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਿੱਤ ਦੀ ਨਬੂਵਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਗੋਂ ਫ਼ਿਰਊਨ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਮਰਥਕ ਮੱਥਾ ਰਗੜਨਗੇ - ਫ਼ਿਰਊਨ ਦੇ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਦੂਤ ਅਰਥਾਤ ਮੂਸਾ ਅੱਗੇ!

ਜਦੋਂ ਫ਼ਿਰਊਨ ਦੇ ਟਹਿਲੂਏ ਮੂਸਾ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮੱਥਾ ਰਗੜਨਗੇ, ਉਹ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨਗੇ। “ਜਾਣ” ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਇਸ ਪੂਰੇ ਬੰਦ ਵਿਚ ਚੱਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਫ਼ਿਰਊਨ ਨੇ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ “ਨਿੱਕਲ ਜਾਹ” (10:28)। ਫਿਰ ਮੂਸਾ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਮਿਸਰ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ “ਲੰਘਣ ਵਾਲਾ” ਸੀ (11:4)। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਫ਼ਿਰਊਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਟਹਿਲੂਆਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ “ਜਾਣ” ਦੇ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ (11:8)। ਜਦੋਂ ਉਹ ਚਲੇ ਗਏ, ਮੂਸਾ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਵੀ “ਜਾਵਾਂਗਾ” ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਫ਼ਿਰਊਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣਿਓਂ “ਚਲਾ ਗਿਆ” (11:8)।¹²

ਮੂਸਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਤੇ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ **ਕਰੋਧ ਦੀ ਅੱਗ ਵਿਚ** ਫ਼ਿਰਊਨ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਅਚਾਣਕ ਨਿੱਕਲ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ 10:28 ਵਿਚ ਫ਼ਿਰਊਨ ਵੀ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸੀ। “ਕਰੋਧ” (ἔργον, *ਐਯ*) ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਨਾਸ” ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਰਥਾਂ ਦਾ ਇਹ ਸੰਬੰਧ ਇਸ ਲਈ ਆਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਨਾਸਾਂ ਫੁੱਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਾਰ ਕਥਨ (11:9, 10)

ੴ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਫ਼ਿਰਊਨ ਤੁਹਾਡੀ ਨਾ ਸੁਣੇਗਾ ਤਾਂ ਜੇ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਅਚਰਜ ਕੰਮ ਵਧ ਜਾਣ। **ੴ ਮੂਸਾ ਅਤੇ ਹਾਰੂਨ ਨੇ ਏਹ ਸਾਰੇ ਅਚਰਜ ਕੰਮ ਫ਼ਿਰਊਨ ਦੇ ਅੱਗੇ ਕੀਤੇ ਅਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਫ਼ਿਰਊਨ ਦਾ ਮਨ ਕਠੋਰ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਸੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸੋਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਨਾ ਦਿੱਤਾ।**

ਆਪਣੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਵਿਚ ਇਸ ਸਮੇਂ, ਪਹਿਲੀਆਂ ਨੌਂ ਬਵਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਸਾਰ ਕਥਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਹਾਣੀ ਉਸ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ ਜੋ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸੀ (7:1-5; ਵੇਖੋ 3:18-22; 4:21-23)।

ਆਇਤ 9. ਕੁਝ ਸੰਸਕਰਣ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਆਇਤ 11:4-8 ਵਿਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ (NIV; NLT; CEV; NCV)। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ

ਲਈ, NLT ਬਾਈਬਲ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, “ਹੁਣ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਸੀ” ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਵਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਜੇ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਨਬੂਵਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਆਇਤ 10. ਆਇਤ 9 ਵਿਚ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਜੋ ਨਬੂਵਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਉਹ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। **ਮੂਸਾ ਅਤੇ ਹਾਰੂਨ ਨੇ ਏਹ ਸਾਰੇ ਅਚਰਜ ਕੰਮ ਫ਼ਿਰਊਨ ਦੇ ਅੱਗੇ ਕੀਤੇ।** “ਏਹ ਅਚਰਜ ਕੰਮ” ਵਿਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪਹਿਲੀਆਂ ਨੌਂ ਬਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਪਰ ਉਹ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵੀ ਜੋ ਮੂਸਾ ਅਤੇ ਹਾਰੂਨ ਨੇ ਫ਼ਿਰਊਨ ਦੇ ਅੱਗੇ ਵਿਖਾਇਆ ਸੀ (7:9-13)। ਪਰ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਫ਼ਿਰਊਨ ਨੂੰ ਉਸ ਰਾਹ ਤੇ ਚੱਲਣ ਦੇ ਲਈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਚੁਣਿਆ ਸੀ **ਫ਼ਿਰਊਨ ਦਾ ਮਨ ਕਠੋਰ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ।** ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਫ਼ਿਰਊਨ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਮੁੱਕਰ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਵੀ, ਦਸਵੀਂ ਬਵਾਂ ਨੇ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਫਿਰ, ਅਧਿਆਇ 11 ਅਸਥਾਈ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਲੀਆਂ ਨੌਂ ਬਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਬਵਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ

“ਅੱਤ ਮਹਾਨ ਸੀ” (11:3)

“ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਪਰਜਾ ਨੂੰ ਮਿਸਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਆਦਰ ਮਾਣ ਦਿੱਤਾ” ਅਤੇ “ਮੂਸਾ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਅੱਤ ਮਹਾਨ ਮਨੁੱਖ ਸੀ” (11:3)। ਇਸ ਆਦਰ ਮਾਣ ਨੂੰ ਬਵਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਬਲ ਵਿਖਾਇਆ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਰਜਾ ਦਾ ਪੱਖ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਡਰ ਜਾਂ ਆਦਰ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਹੜੇ ਹਾਰੇ ਹੋਏ ਦੇਸ ਦੇ ਸਨ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੀ ਕੈਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਫਿਰ ਵੀ, ਉਹ ਆਦਰ ਮਾਣ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੀ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਰੇ ਚੇਤੇ ਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਢਲੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ “ਸਾਰਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰੇ ਸਨ” (ਰਮੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 2:47)। ਅੱਜ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਜਿਹੜੇ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ ਆਦਰ ਮਾਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਚਮਤਕਾਰਾਂ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਜੇ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਹੈ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣਾ (1 ਪਤਰਸ 2:12; 3:15, 16)। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਜੀਵਾਂਗੇ, ਅਸੀਂ ਵੀ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਕ ਸਮੂਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਸਾਡੇ ਸਮਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ “ਅੱਤ ਮਹਾਨ” ਗਿਣੇ ਜਾਵਾਂਗੇ।

ਕਰੋਧ ਵਿਚ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ (11:5)

ਇਸਰਾਏਲ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੇ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਮਿਸਰੀਆਂ ਦੇ ਪਲੇਠਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਬਵਾਂ ਘੱਲੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਕਰੋਧ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪਲੇਠਿਆਂ ਨੂੰ - ਰਾਜੇ ਦੇ ਪਲੇਠੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗੋਲੀ ਦੇ ਪਲੇਠੇ ਤੀਕ - ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਿਆਂ ਵਾਲੇ ਦਿਨ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ: ਉਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਉਸ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਦੇ, ਵੱਡੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਛੋਟੇ ਤੀਕ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਮੀਰਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚਣਗੇ। ਨਾ ਹੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਗਰੀਬਾਂ ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਤਰਸ ਕਰੇਗਾ

ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਗਰੀਬ ਹਨ।

“ਇੱਕ ਕੁੱਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭੱਕੇਗਾ” (11:7)

ਕੂਚ 11:7 ਆਖਦੀ ਹੈ, “ਕਿਸੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਕੁੱਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭੱਕੇਗਾ।” ਮਿਸਰੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦਸਵੀਂ ਬਵਾ, ਪਲੇਨੇ ਦੀ ਮੋਤ ਰਾਹੀਂ ਤਬਾਹ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਮੂਸਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸਾਰੇ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜੇਹਾ ਵੱਡਾ ਸਿਆਪਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਨਾ ਪਿੱਛੇ ਹੋਇਆ ਅਰ ਨਾ ਅੱਗੇ ਨੂੰ ਫੇਰ ਹੋਵੇਗਾ” (11:6)। ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਣਾ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕੁੱਤੇ ਦੇ ਭੱਕਣ ਨਾਲ ਵੀ ਕੋਈ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। 6 ਅਤੇ 7 ਆਇਤਾਂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਸਮਝ REB ਬਾਈਬਲ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਆਖਦੀ ਹੈ, “ਸਾਰੇ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਸਿਆਪਾ ਹੋਵੇਗਾ ... ਪਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰ ਦੀ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੁੱਤੇ ਦੇ ਭੱਕਣ ਦੀ ਵੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਗੇ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਮਿਸਰੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਭਿੰਨ ਭੇਦ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।”

ਮੁੱਖ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ: “ਯਹੋਵਾਹ ਮਿਸਰੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨ ਭੇਦ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।” ਬੇਸ਼ੱਕ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਦਸਵੀਂ ਬਵਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਿਸਰੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨ ਭੇਦ ਕੀਤਾ। ਪਲੇਨਿਆਂ ਦੀ ਮੋਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ (11:7; 12:13), ਇਸਰਾਏਲੀ ਲੋਕ ਮੱਖਾਂ ਦੇ ਝੁੰਡ (8:21-23), ਪਸ਼ੂਆਂ ਤੇ ਬਵਾ (9:4), ਗੜਿਆਂ ਦੀ ਬਵਾ (9:26) ਅਤੇ ਅਨ੍ਹੇਰੇ ਦੀ ਬਵਾ (10:23) ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਚ ਗਏ।

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਨੇ ਫਿਰਉਨ ਦੇ ਅੱਗੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਪਰਜਾ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪਰਜਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸੀ, ਫਿਰਉਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਖਾਇਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਕਾਰਣ ਕਿ “ਇੱਕ ਕੁੱਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭੱਕੇਗਾ,” ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ “ਖਾਸ” ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਦਰਅਸਲ, ਉਹ ਖਾਸ ਸਨ - ਇੰਨੇ ਖਾਸ ਕਿ “ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਿਸਰੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨ ਭੇਦ ਕੀਤਾ।”

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨ ਭੇਦ ਕੀਤਾ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿੱਚ ਇਸਰਾਏਲ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਵਿੱਚ “ਭਿੰਨ ਭੇਦ ਕਰਨਾ” ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਖਾਸ ਬਰਕਤਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਲੇਵੀਆਂ 26; ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 27; 28)। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਭੇਜਨ ਅਤੇ ਜਲ ਦੇ ਕੇ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਦੇ ਕੇ (ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, ਕਨਾਨ ਦੇ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ) ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪਰਜਾ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੈਰੀਆਂ ਤੋਂ ਰੱਖਿਆ ਕਰਕੇ (ਵੇਥੇ 2 ਰਾਜਿਆਂ 19:35-37)।

ਪਰ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਨੰਦ ਮਾਣਿਆ ਸੀ; ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਡੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵੱਡੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵੀ ਆਈਆਂ। ਜੇਕਰ ਲੋਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਸਨ ਪਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਸਨ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯਿਰਮਿਯਾਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹੈ [ਯਿਰਮਿਯਾਹ 7]), ਉਹ ਸਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਆਖ਼ਰਕਾਰ ਇਹੀ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉੱਤਰੀ ਰਾਜ (ਇਸਰਾਏਲ) ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਰਾਜ (ਯਹੂਦਾਹ) ਦੋਵੇਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਤਾਂ ਵੀ, ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੀ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣਾ

ਹੋਇਆ ਸੀ ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਹ ਵੇਖ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਭਿੰਨ ਭੇਦ ਕੀਤਾ ਸੀ: ਇਸਰਾਏਲ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਚੁਣੀ ਹੋਈ ਕੈਮ ਸੀ।

ਪਰਮੇਸੁਰ ਅੱਜ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਵਿਚ ਭਿੰਨ ਭੇਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਅੱਜ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਕਿ ਲੋਕ ਕਿਵੇਂ ਬਚਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਭਿੰਨ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 10:34, 35), ਪਰ ਕੀ ਉਹ ਹੋਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਭਿੰਨ ਭੇਦ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਬਾਕੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਸੋਗ ਵਿਚ ਹੋਕੇ ਭਰ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਤੇ “ਇੱਕ ਕੁੱਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭੱਕੇਗਾ”? ਕੀ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਸ਼ਾਂਤ ਜੀਵਨਾਂ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਤ ਪਾਇਆ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਨੀ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਦੂਜੇ ਲੋਕ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦੇ ਹਨ?

ਕਾਸ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦਾ। ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੋਹਾਂ ਵਿਚ ਬੰਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਅਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਦਿੰਦੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਚਨਾਂ ਦੀ ਇਕ ਵਾਅਦੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਸਕਲਾਂ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗੈਰ-ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਲੋਕ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਪਰਚਾਰਕ “ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਅਤੇ ਧਨ” ਦੀ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੇ ਵਾਅਦੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ, ਸਾਡਾ ਅਨੁਭਵ ਸਾਨੂੰ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕ ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਫ਼ਤਾਂ ਅਤੇ ਪੀੜਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਮਨੁੱਖਜਾਤੀ ਲਈ ਆਮ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਵਚਨ ਤੇ ਨੇੜਿਓਂ ਝਾਤੀ ਮਾਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ ਨਾ ਹੀ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਲਈ “ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਅਤੇ ਧਨ” ਦਾ ਕੋਈ ਪੂਰਣ ਵਾਅਦਾ ਹੈ। ਅੱਯੂਬ ਜੋ ਕਿ ਧਰਮੀ ਬੰਦਾ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਦੁੱਖ ਝੱਲਿਆ। ਜੇਕਰ ਯਿਸੂ ਜੋ ਕਿ ਸੰਪੂਰਣ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਚਾੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ, ਜੇਕਰ ਆਰੰਭਕ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣਾ ਪਿਆ, ਜੇਕਰ ਮਸੀਹ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲਣ ਦੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਸਤਾਓ ਝੱਲਣ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ (ਮਰਕੁਸ 10:29-31), ਸਾਨੂੰ ਮੁਸਕਲਾਂ ਅਤੇ ਪੀੜਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਿਉਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ?

ਪਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਵਿਚ ਭਿੰਨ ਭੇਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਉਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਆਤਮਿਕ ਹਨ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਵੀ, ਜਿਵੇਂ ਇਸਰਾਏਲ ਸੀ, “ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਵੰਸ਼, ਜਾਜਕਾਂ ਦੀ ਸਾਹੀ ਮੰਡਲੀ, ਪਵਿੱਤਰ ਕੈਮ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਖਾਸ ਪਰਜਾ” ਹਾਂ (1 ਪਤਰਸ 2:9)। ਕਲੀਸੀਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਬਣੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਬਚਾਏ ਗਏ ਹਨ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 2:47; ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 12:13; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 5:23)। ਮਸੀਹ ਨੇ ਕਲੀਸੀਆ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਦੇ ਦਿੱਤਾ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 5:23-25)। ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਮੂਹ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ! ਸੱਚਮੁੱਚ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਅੱਜ ਵੀ “ਭਿੰਨ ਭੇਦ ਕਰਦਾ ਹੈ”: ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਲਈ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਹ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ।

ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਹਨ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੈਵੀ ਦੇਖਭਾਲ, ਪਰਤਾਵੇ ਵਿਚ ਮਦਦ, ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ, ਨਿਰੰਤਰ ਮਾਫ਼ੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਰਕਤਾਂ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਦ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਕਸਟਾਂ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਹਾਂ, ਉਹ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਪਲਬਧ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਸਟ ਦੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਲਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ।

ਉਸ ਦੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵੀ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ (1 ਪਤਰਸ 2:9,

10)। ਅਸੀਂ ਬਰਕਤਾਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣ ਕੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲ ਸਕਦੇ, ਜਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਬਰਕਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਨਿਰੰਤਰ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੇ ਖਰਾ ਉਤਰਣ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ।

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਉਸ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਰਜਾ ਨੂੰ ਦੇਵੇਗਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਦੇਣ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਾਰਾ ਮਿਸਰ ਵਿਰਲਾਪ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਵਿਚ “ਇੱਕ ਕੁੱਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭੌਂਕੇਗਾ।” ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਵਾਅਦੇ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ: ਸਦੀਪਕਾਲ ਵਿਚ - ਸੁਰਗ ਦੇ ਬਾਹਰ, ਇਕ ਵੱਡੀ ਖੱਡ ਹੈ - ਉੱਥੇ ਰੋਣਾ ਅਤੇ ਕਚੀਚੀਆਂ ਦਾ ਵੱਟਣਾ ਹੈ। ਪਰ ਸੁਰਗੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਅੰਦਰ, “ਅਗਾਹਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਨਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਨਾ ਅਗਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸੋਗ ਨਾ ਰੋਣਾ ਨਾ ਦੁਖ ਹੋਵੇਗਾ” (ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ 21:4)। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਂਤੀ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਭੱਕਣ ਵਾਲੇ ਕੁੱਤੇ ਦਾ ਖਤਰਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਹੋ, ਉਹ ਸ਼ਹਿਰ ਤੁਹਾਡੀ ਮੰਜਿਲ ਹੈ।

ਫ਼ਿਰਉਨ: ਰੂਹ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ (11:9, 10)

ਵੈਰਨ ਡਬਲਿਊ. ਵਿਅਰਸਬੀ ਨੇ, ਬਵਾਂ ਤੇ ਇਕ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ, ਫ਼ਿਰਉਨ ਦੀ “ਨੈਤਿਕ ਅਤੇ ਆਤਮਿਕ ਗਿਰਾਵਟ” ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਰੀ ਬਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਉਸ ਦੇ ਜਵਾਬਾਂ ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕੀਤਾ: (1) “ਸੈਂਦੇਬਾਜੀ ਕਰਨਾ” (8:20-32); (2) “ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ” (9:1-12); (3) “ਧੋਖਾ ਦੇਣਾ” (9:13-35); (4) “ਅਪੀਲ ਕਰਨਾ” (10:1-20) ਅਤੇ (5) “ਧਮਕੀ ਦੇਣਾ” (10:21-29)। ਫ਼ਿਰ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ,

ਫ਼ਿਰਉਨ ਦਾ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਕਠੋਰ ਕਰਨਾ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਚਿਤਾਵਨੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਪਾਪੀ ਦਿਲ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਨਿਹਚਾ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਇਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸਕਦਾ (ਹਿਜ਼ਕੀਏਲ 36:26-27; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 8:7-13)। ਬਜਾਇ ਇਸ ਦੇ ਇਹ ਜਿੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਰ ਤੱਕ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਰਹੇਗਾ ਇਹ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਠੋਰ ਹੁੰਦਾ ਜਾਵੇਗਾ।¹³

ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਆਖਿਆ ਹੈ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 3:7, 8; 10:31)।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਜੇਮਸ ਬਰਟਨ ਕੋਫਮੈਨ, *ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਐਕਸਡਸ, ਦ ਸੈਕੰਡ ਬੁਕ ਆਫ ਮੋਜਸ* (ਐਬੀਲੀਨ, ਟੈਕਸਾਸ: ਏਸੀਊ ਪ੍ਰੈਸ, 1985), 130; ਡਬਲਿਊ. ਐਚ. ਜਿਸਪੈਨ, *ਐਕਸਡਸ, ਅਨੁਵਾਦ, ਐਡ ਵਨ ਡਰ ਮਾਸ, ਬਾਈਬਲ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਕਮੈਂਟਰੀ* (ਗਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਰੀਜੈਂਸੀ ਰੈਫਰੈਂਸ ਲਾਇਬਰੇਰੀ, ਜੌਡੋਰਵਨ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ, 1982), 111. ²ਵਾਲਟਰ ਸੀ. ਕੋਸਰ, ਜੂਨੀਅਰ, “ਐਕਸਡਸ,” ਦ ਐਕਸਪੋਜ਼ੀਟਰਸ ਬਾਈਬਲ ਕਮੈਂਟਰੀ ਵਿਚ, ਜਿਲਦ 2, ਜੇਨੇਸਿਸ-ਨੰਬਰਸ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਜੌਡੋਰਵਨ, 1990), 369. ³ਅੰਬਰਟੋ ਕਸੁੱਟੋ, *ਏ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਦ ਬੁਕ ਆਫ ਐਕਸਡਸ*, ਅਨੁਵਾਦ, ਇਜਰਾਏਲ ਅਬਰਾਹਾਮਸ (ਜੇਰੂਸਲਮ: ਮੈਗਨਸ ਪ੍ਰੈਸ, 1997), 131-32. “ਮਿਸਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ “ਚੋਰੀ” ਸੰਬੰਧੀ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਇਕ ਸਾਰ ਜੋਨ ਆਈ. ਡਰਹਮ ਦੀ. ਪੁਸਤਕ *ਐਕਸਡਸ*, ਵਰਡ ਬਿਬਲੀਕਲ ਕਮੈਂਟਰੀ, ਜਿਲਦ 3 (ਵਾਕੋ, ਟੈਕਸਾਸ: ਵਰਡ ਬੁਕਸ, 1987) ਵਿਚ ਸਫ਼ਾ 148 ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ⁴ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਅਰਥ ਆਰ. ਐਲਨ ਕੋਲ ਦੀ ਪੁਸਤਕ *ਐਕਸਡਸ: ਐਨ ਇੰਟਰੋਡਕਸ਼ਨ ਆੱਡ ਕਮੈਂਟਰੀ*, ਟਿੰਡੇਲ ਓਲਡ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀਜ਼ (ਡਾਊਨਰਸ ਗਰੇਵ, ਇਲੀਨੋਇਸ: ਇੰਟਰ-ਵਰਸਟੀ ਪ੍ਰੈਸ, 1973) ਵਿਚ ਸਫ਼ਾ 102 ਤੇ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ⁵ਜੇ. ਫਿਲਿਪ ਹਯਾਤ, *ਐਕਸਡਸ*, ਦ ਨਿਊ ਸੈਂਚੁਰੀ ਬਾਈਬਲ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਗਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ,

ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਡਰਮੈਂਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1971), 130. ⁷ਨਾਹੁਮ ਐਮ. ਸਰਨਾ, *ਇਕਸਪਲੋਰੇਰਿੰਗ ਐਕਸਡਸ: ਦਿ ਓਰਿਜਿਨਲ ਆਫ਼ ਬਿਬਲੀਕਲ ਇਜਰਾਏਲ* (ਨਿਊ ਯਾਰਕ: ਸ਼ੌਕਨ ਬੁਕਸ, 1996), 94. ⁸ਕਾਰਲ ਜੀ. ਰਾਸਮੁਸੈਨ, "ਮਿੱਲ; ਚੱਕੀ," *ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟੈਂਡਰਡ ਬਾਈਬਲ ਐਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ* ਵਿਚ, ਸੇਧ ਅਤੇ ਸੰਪਾ., ਸੰਪਾਦਨ. ਜੈਫਰੀ ਡਬਲਿਊ. ਬ੍ਰੇਮਿਲੇ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਡਰਮੈਂਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1986), 3:355. ⁹ਕੋਲ, 103. ¹⁰ਡਰਹਮ, 149.

¹¹ਵਿਲਬਰ ਫੀਲਡਸ, *ਇਕਸਪਲੋਰੇਰਿੰਗ ਐਕਸਡਸ*, ਬਾਈਬਲ ਸਟੱਡੀ ਟੈਕਸਟਬੁਕ ਸੀਰੀਜ਼ (ਜੇਪਲਿਨ, ਮਿਸੂਰੀ: ਕਾਲਜ ਪ੍ਰੈਸ, 1976), 231. ¹²ਇਹੋ ਇਬਰਾਨੀ ਸ਼ਬਦ נָחָם (ਯਾਟਸ) 11:4, 8 ਵਿਚ "ਜਾਣ" ਦੇ ਲਈ ਚਾਰ ਵਾਰ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਕ ਵੱਖਰਾ ਸ਼ਬਦ נָחַם (ਹਲਕ) 10:28 ਵਿਚ "ਨਿੱਕਲ ਜਾਹ" ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ¹³ਵਾਰੈਨ ਡਬਲਿਊ. ਵਿਅਰਸਬੀ, *ਬੀ ਡਿਲੀਵਰਡ* (ਕੋਲੋਰਾਡੋ ਸਪਰਿੰਗਸ, ਕੋਲੋਰਾਡੋ: ਵਿਕਟਰ, 1998), 35-47.